

οἰκογ. τῶν Σησαμοειδομόρφων (Resedaceae) Ἡπ. (Δρόβιαν.) — Δ. Δημάδ., ἐνθ' ἄν. Θ. Χελδράνχ - Σ. Μηλιαράκ., ἐνθ' ἄν.

γρουζερὸς ἐπίθ. ἀμάρτ. γρουζερὸς Κέρκ. (Ἀργυρᾶδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ρ ο ὕ ζ α καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ε ρ ό ς. Τόπος εἰς τὸν ὁποῖον ἀφθονεῖ τὸ φυτὸν γ ρ ο ὕ ζ α.

γρουζιά ἡ, ἀμάρτ. γρουζιά Κέρκ. (Συναρᾶδ.) γρουζιά Κέρκ. (Αὐχιν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ρ ο ὕ ζ α καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ι ά.

Γ ρ ο ὕ ζ α 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν. : Τῇ γρουζιά τῇ βάνουμ τσι πληγές Συναρᾶδ. "Οτα δὴ ἀράξης τῇ γρουζιά μὲ ἀλάτι καὶ τῇ βάλῃς ἐπάνω 'ς τῇ βληγῇ, γιαιτρεύεται (ἀράξης= ἀνακατέψης συνθλίβων) αὐτόθ.

γρούζω γρούζω Λεξ. Περίδ. Μπριγκ. γρούζω Ρόδ. γρούζω Εὐβ. (Κύμ.) Θράκ. (Αἴν.) Ἰθάκ. Κεφαλλ. Κρήτ. Λευκ. Πελοπ. (Κάμπος Λακων.) — Α. Βαλαωρ., Ἔργ. 3, 67, 110, 208 Α. Λασκαράτ., Ποιήμ., 37 Ι. Πολυλ., Διηγ., 71 Α. Καρκαβίτσ., Ζητιᾶν., 182 Κ. Πασαγιάν., Μοσκ., 45 Π. Βλαστ., Ἀργώ, 93, 272, 337 Σ. Σκίπης, Κολχ., 75 Ε. Στρατουδ., Κρητικ. ἐμπνεύς., 63 γρούζω Κέρκ. (Ἀργυρᾶδ.) Κεφαλλ. γρουίζον Εὐβ. (Κουρ. Ὁξύλιθ.) γρουίζω Πελοπ. (Κάμπος Λακων.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. γ ρ ο ὕ ζ ω. Ὁ τύπ. γ ρ ο υ ῖ ζ ο υ πιθανῶς κατ' ἐπίδρασιν τοῦ κ ο ῖ ζ ω.

1) Ἐκβάλλω γρουλλισμόν, κυρίως ἐπὶ χοίρων, κυνῶν καὶ λύκων Εὐβ. (Κουρ. Ὁξύλιθ.) Κέρκ. Κεφαλλ. Λευκ. Πελοπ. (Κάμπος Λακων.) — Α. Βαλαωρ., ἐνθ' ἄν. Α. Λασκαράτ., ἐνθ' ἄν. Α. Καρκαβίτσ., ἐνθ' ἄν. Κ. Πασαγιάν., ἐνθ' ἄν. : Τὸ γουρούνι γρούζει Κεφαλλ. Πάγαινε τον πλύμα τοῦ γουρ-νίου, ἐν τ' ἀκούεις πὸν γρουίζει τόσην ὥρα; Κουρ. "Αμ-μα γρουίζη τὸ γ'ρούνι, πεινάει αὐτόθ. Γρούζ' ὁ σκύλλος, θὰ μὲ δαγκάσ' Λευκ. Γρουίζει τὸ γ'ρούνι Κάμπος Λακων. Τὸ σκυλλὶ τήραε τὸν παπᾶ ἄγριο, ἄνοιγε τὸ στόμα του νὰ γρουῖξη, ἔδειχνε τὰ φοβερά του δόντια ἀπειλητικὰ Κ. Πασαγιάν., ἐνθ' ἄν. Τὰ σκυλλὰ ἐγρουζαν ἀδιάκοπα ρίχνοντας ἀπ' ὥρα σ' ὥρα κ' ἐν' ἀλύχτημα, σὰν ξαφνιασμένα Α. Καρκαβίτσ., ἐνθ' ἄν. || Παροιμ.

"Αν εἶχε ὁ χοῖρος διάκριση, | ἔτρωγε καὶ δὲν ἐγρουζε (ὁ χοῖρος, ἐνθ' ἔχει πρὸ αὐτοῦ τροφήν, τρώγων γρουλλίζει, οἶονεῖ δυσφορῶν. "Ομοιοὶ δὲ πρὸς τὸν χοῖρον εἶναι πολλοὶ ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι, ἂν καὶ εὐποροῦν, παραπονοῦνται κατὰ τῆς τύχης) Κεφαλλ. Λακων. || Γνωμ.

Τὸ γρούζει - γρούζει τέσσαρους καὶ τὸ βελάζει πέδε καὶ τὸ γαττί καὶ τὸ σκυλλὶ μέρες ἐξήδα πέδε (ἡ γουρούνα χρειάζεται τέσσαρας μῆνας διὰ νὰ γεννήσῃ, ἡ προβάτα πέντε μῆνας καὶ ἡ γάττα καὶ ἡ σκύλλα ἐξήντα πέντε ἡμέρας) Κεφαλλ. || Ποιήμ.

Κᾶπου κᾶπου οἱ λύκοι, | πὸν ἀνάμεσό τους γρούζουνε πειός νὰ πρωτοχορτάσῃ | μὲ τὰ πηχτὰ τὰ αἵματα Α. Βαλαωρ., 3, 208.

Μ' ἀφοῦ ἐγρουξε λιγάκι κὶ ἀλνχτούρησε ἐσήκωσε τὸ πόδι κ' ἐκατούρησε

Α. Λασκαράτ., ἐνθ' ἄν.

Ἀκούραστη γουρούνα γρούζει

Π. Βλαστ., ἐνθ' ἄν., 272. Συνών. ο ὕ ρ λ ι ά ζ ω, γ ρ ο υ λ ι ά ζ ω 1. 2) Κρώζω, ἐπὶ πτηνῶν Θράκ. (Αἴν.) Κεφαλλ. — Α. Βαλαωρ., Ἔργ., 3, 67 Π. Βλαστ., ἐνθ' ἄν. Σ. Σκίπης, ἐνθ' ἄν. Ἐμμ. Στρατουδ., ἐνθ' ἄν. : Ποιήμ.

Τὰ νυχτοπούλλα γρούζουνε, χτυποῦνε τὰ φτερά τους

Α. Βαλαωρ., ἐνθ' ἄν.

"Οταν κοράκοι γρούζουνε, σολπαίνουνε τ' ἀηδόνια

Ε. Στρατουδ., ἐνθ' ἄν.

Καὶ κάθε ταῖρι τρυγονιῶν 'ς ἓνα μνημεῖο ἐμπρός ἐρωτε-μένα γρούζει

Σ. Σκίπ., ἐνθ' ἄν. 3) Ἐκβάλλω ἀναρθρον καὶ ἄσημον φωνήν, ὁμοίαν πρὸς ζῶον ἢ πτηνοῦ, παραπονοῦμαι, κλαυθμηρίζω Εὐβ. (Κουρ. Κύμ.) Ἰθάκ. Ρόδ. — Ι. Πολυλ., Διηγ., 71: Τί κλαουνίζεις μωρέ, καὶ γρούζεις σὰ δὸ βίτσουνα; (κλαουνίζεις = κλαῖς σιγαλά, μουρμουρίζεις, βίτσουνα = ἀρσενικὸ περιστέρι) Ἰθάκ. Εἶντα ἔχεις βρέ σὺ, τσαὶ γρουίζεις τόσην ὥρα, ἐμ μπαύγεις τώρα! Κουρ. Γρουίζε, γρουίζε, ὠσπον ἔσκατσε 'πὸ τὸ κακό της αὐτόθ. Βύζαξέ το τὸ σιχαμένο νὰ μὴν γκρούζη Ρόδ. — Τὸ φάντασμα ἐγρουσε πονετικά Ι. Πολυλ., ἐνθ' ἄν. Συνών. γ ρ ο υ ν ι ά ζ ω Α1β, γ ό ζ ω 3, μ ο υ ρ μ ο υ ρ ί ζ ω. 4) Παράγω ἰδιάζοντα θόρυβον ὡς ἐκ τῆς μετακινήσεως ἀερίων ἐντὸς τῶν ἐντέρων, βορβορίζω Κέρκ. (Ἀργυρᾶδ.) : Γρούζει ἡ κοιλία Ἀργυρᾶδ. Ἀκοῦς πῶς γρούζουνε τ' ἀδερὰ μου; αὐτόθ. "Ολη τῇ νύχτα τοῦ παιδιοῦ μου ἐγρουζανε τ' ἀδερὰ του, θ' ἀρπαξε κοῦο 'ς τῇ γουλιὰ αὐτόθ. Συνών. γ ο υ ρ γ ο υ ρ ί ζ ω 1. β) Θορυβῶ, γενικῶς Α. Βαλαωρ., Ἔργ., 3, 110 : Ποιήμ.

Θέλεις ν' ἀκοῦς τὰ κύματα νὰ γρούζουν, νὰ μουγκρίζουν.

5) Ψιθυρίζω Λεξ. Περίδ. Μπριγκ.

γρουμπά ἐπίρρ. Λεξ. Αἴν. γρουπά Μακεδ. (Σισάν.) γκουμπά Ἡπ. (Ζαγόρ.) Μακεδ. (Ἐράτυρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ ρ ο υ μ π ό ς.

Κυρτώς, σκυφτὰ ἐνθ' ἄν. β) Μεταφ., κρυφίως Ἡπ. (Ζαγόρ.) Μακεδ. (Ἐράτυρ. Σισάν.): Πήγαινε γρουπά - γρουπά νὰ χτυπήσῃ τὸ λαγὸ Σισάν.

γρούμπα ἡ, πολλαχ. γρούμπα Ἡπ. Θεσσ. (Κανάλ.) σγρούμπα Ἡπ. Θεσσ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ ρ ο υ μ π ό ς.

1) Ὑβος, κύφωσις, κ α μ π ο ὕ ρ α ἐνθ' ἄν. : Αὐτὸς ἔχ' γρούμπα Στερελλ. (Φθιώτ.) Νιὰ γρούμπα θιόρατ' Στερελλ. (Γραν.) Ἡ θεὰ ἡ Λουκίνα εἶχε τὴν τρανύτερ' γρούμπα ἀπ' οὐλὺς τσι γιαιγές Θεσσ. (Κανάλ.) Συνών. γ ό μ π α, κ α μ π ο ὕ ρ α, κ α ρ β έ λ ι. 2) Βῶλος τυροῦ Μακεδ. (Καταφύγ.) Συνών. γ ρ ο μ π ά λ ι 2, γ ρ ό μ π ο ς 2, γ ρ ο ὕ ρ τ α 1. 3) Χαίτη ζῶον ἢ πᾶν τὸ θυσανωτὸν εἰς αὐτὰ, οἶον ἡ οὐρά.

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γρούμπας Ἡπ. (Ραδοβύζ.) Μακεδ. (Ἐδεσσ. Νάουσ.) Μέγαρ. Γρουμπᾶς Ἀθῆν.

Γρουμπία ἡ, Στερελλ. (Περίστ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ ρ ο υ μ π ό ς.

Ἡ Ρωσία, εἰς τὴν συνθηματικὴν γλῶσσαν τῶν ἐπαιτῶν, ἐνθ' ἄν. : Ἡ Γρουμπία γκλαβίζει μπάνικη (=ἡ Ρωσία εἶναι ἀξιόλογη δύναμη).

γρουμπιάζω Στερελλ. (Παρνασσ. Φτελ.) γρουμπιάζου Στερελλ. (Γραν. Ὑπάτ. Φθιώτ. Φωκ.) γρουμπιάζου Θεσσ. (Κανάλ. κ.ά.) γκουμπιάζου Μακεδ. (Γαλάτ. Πεντάλοφ.) σγρουμπιάζου Ἡπ. Μετοχ. γρουμπιασμένους Στερελλ. (Περίστ.) γρουμπιασμένους Θεσσ. (Κανάλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ ρ ο υ μ π ό ς.

Ἐνεργ. καὶ μέσ., κυφῶ, κυφοῦμαι, κυρτῶ, κυρτοῦμαι ἐνθ' ἄν. : Μὴ σκύφτ'ς ἔτσ', κὶ θὰ γρουμπιάς'ς! Στερελλ. (Γραν.) Ἰσιᾶξι τοῦ κουρμὶ κὶ μὴν πιρπατᾶς ἔτσ' γρουμπια-

